

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 132 | 26 december 2022-1 januari 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 38 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

27 december: Gülten Sayın, de moeder van de 6-jarige Yusuf Kerim Sayın die lijdt aan een vorm van botkanker, werd naar verluidt op 16 december gearresteerd om een gevangenisstraf uit te zitten op beschuldiging van banden met de Gülen-beweging.

28 december: Een hof van beroep handhaaft de levenslange gevangenisstraf van Osman Kavala, een leider van het maatschappelijk middenveld die wordt beschuldigd van een poging om de regering omver te werpen door straatprotesten in 2013 te financieren. De Turkse autoriteiten hebben een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarin de vrijlating van Kavala wordt bevolen, genegeerd.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de

publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

26 december: Berichten in de media onthulden dat een man genaamd Savaş Çelik drie maanden in onofficiële detentie werd vastgehouden nadat hij was overgedragen aan de Turkse autoriteiten in Libanon en teruggegeven aan Turkije. Çelik werd naar verluidt in die tijd ondervraagd onder zware fysieke marteling.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

26 december: De gendarmes in Izmir kwamen tussenbeide in verschillende arbeidersprotesten die werden aangewakkerd door het ontslag van een mijnwerker, waarbij 22 mensen werden vastgehouden.

26 december: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een demonstratie buiten het Franse consulaat om te protesteren tegen een gewapende aanval op een Koerdische vereniging in Parijs, waarbij 14 mensen kortstondig werden vastgehouden.

29 december: De autoriteiten in Van legden geldboetes op aan ten minste 25 mensen voor het bijwonen van een vrouwenrechtenmars in november 2022.

29 december: Een rechtbank in Istanbul besliste om 12 universiteitsstudenten vrij te spreken die terecht stonden wegens protest tegen een door de regering aangestelde rector en voor het dragen van regenboogvlaggen.

30 december: Het Gouverneursbureau van Mardin vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

30 december: Het Gouverneursbureau van Siirt vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

27 december: Een Hatay-rechtbank besliste om de toegang tot het Twitter-account van het persbureau Etkin (ETHA) te blokkeren.

28 december: Een rechtbank in Van sprak voorwaardelijke gevangenisstraffen van 10 maanden uit aan HDP-leidinggevendens Fikret Doğan, Dilgeş Aslan en Cengiz Acar op beschuldiging van het aanzetten tot haat en vijandschap onder het publiek. De rechtbank legde Yaver Kumli ook een geldboete op als onderdeel van hetzelfde proces. De lokale politici stonden terecht voor het ophangen van een spandoek aan een partijgebouw over een racistische aanval op een Koerdische familie in Konya.

28 december: De autoriteiten blokkeerden de toegang tot ten minste zes nieuwsberichten over beschuldigingen van corruptie waarbij minister van Binnenlandse Zaken Süleyman Soylu betrokken was.

29 december: Een rechtbank in Istanbul beslist om de toegang te blokkeren tot ten minste zes nieuwsberichten over controversiële opmerkingen van een politieke partijleider over kindhuwelijken.

30 december: Een rechtbank in Izmir legt voorwaardelijke gevangenisstraffen van een jaar en twee maanden op aan activisten Aytül Uçar, Emine Akbaba en İrem Çelikbaş op beschuldiging van belediging van de president tijdens een protest.

1 januari: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de omroepregulator, heeft in 2022 vijf overheidskritische tv-zenders boetes opgelegd van in totaal TL 17,33 miljoen (€ 868.000). De zenders kregen volgens naar rapporten.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

27 december: Aanklagers in Ankara starten een onderzoek naar de vooraanstaande

mensenrechtenactivist Şebnem Korur Fincancı op beschuldigingen van terrorisme. Fincancı zit al in voorarrest en staat terecht voor het verspreiden van terroristische propaganda vanwege haar opmerkingen waarin ze opriep tot een onderzoek naar beschuldigingen dat het Turkse leger chemische wapens gebruikte in Noord-Irak.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

28 december: Een hof van beroep handhaaft de levenslange gevangenisstraf van Osman Kavala, een leider van het maatschappelijk middenveld die wordt beschuldigd van een poging om de regering omver te werpen door straatprotesten in 2013 te financieren. De Turkse autoriteiten hebben een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarin de vrijlating van Kavala wordt bevolen, genegeerd.

KOERDISCHE MINDERHEID

27 december: Een rechtbank beslist om de Koerdische politici Keskin Bayındır en Hayrettin Altun te arresteren, die vorige week werden vastgehouden als onderdeel van een onderzoek naar de Partij van de Democratische Regio's (DBP). De andere gedetineerden die in het kader van de operatie in hechtenis waren genomen, werden onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten.

29 december: Een rechtbank in Istanbul veroordeelde negen leden en leidinggevendens van de HDP op beschuldigingen van terrorisme en sprak één vrij die in hetzelfde proces zat.

29 december: Een gevangenis in Ankara wijst bezoekaanvragen af van verschillende mensen die van plan waren negen gevangengenomen Koerdische journalisten te bezoeken. De afwijzing was naar verluidt gebaseerd op antecedentenonderzoeken bij de bezoekers door het provinciale gendarmeriecommando.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

27 december: Een Kocaeli-gevangenis belemmerde naar verluidt de behandeling van Mehmet Gürler, een gevangene die lijdt aan multiple sclerose.

28 december: Een gevangenis in Diyarbakır leverde geen boek af dat door zijn familie naar de gevangen journalist Ramazan Geciken was gestuurd.

29 december: Een gevangenis in Ankara wijst bezoekaanvragen af van verschillende mensen die van plan waren negen gevangengenomen Koerdische journalisten te bezoeken. De afwijzing was naar verluidt gebaseerd op antecedentenonderzoeken bij de bezoekers door het provinciale gendarmeriecommando.

30 december: Een Konya-gevangenis weigert vitamine B12 aan gevangenen die in hongerstaking zijn om te protesteren tegen schendingen van rechten in gevangenissen.

31 december: Een gevangenis in Erzurum legt disciplinaire sancties op aan zeven gevangenen voor het scanderen van leuzen om te protesteren tegen metalen hekken die op ramen waren geplaatst, waardoor hun communicatie naar buiten gedurende 14 maanden werd opgeschort.

FOLTERING EN MISHANDELING

26 december: Berichten in de media onthulden dat een man genaamd Savaş Çelik drie maanden in onofficiële detentie werd vastgehouden nadat hij was overgedragen aan de Turkse autoriteiten in Libanon en teruggegeven aan Turkije. Çelik werd naar verluidt in die tijd ondervraagd onder zware fysieke marteling.

27 december: Alparslan Kuytul, een gemeenschapsleider die gevangen is gezet na zijn uitgesproken kritiek op de regering, wordt naar verluidt alleen vastgehouden op een achtpersoonsafdeling in een Ağrı-gevangenis. Rapporten zeiden ook dat de gevangenisadministratie videogesprekken met Kuytul weigerde.